

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 1878

Warszawa, 25 września 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks karny.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Małgorzatę Sekułę-Szmajdzińską.

(-) Romuald Ajchler; (-) Leszek Aleksandrak; (-) Marek Balt; (-) Anna Bańkowska; (-) Jacek Czerniak; (-) Eugeniusz Czykwin; (-) Tomasz Garbowski; (-) Tadeusz Iwiński; (-) Dariusz Joński; (-) Tomasz Kamiński; (-) Adam Kępiński; (-) Krystyna Łybacka; (-) Zbigniew Matuszczak; (-) Leszek Miller; (-) Grzegorz Napieralski; (-) Cezary Olejniczak; (-) Artur Ostrowski; (-) Stanisława Prządka; (-) Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Jerzy Wenderlich; (-) Bogusław Wontor; (-) Stanisław Wziątek; (-) Zbyszek Zaborowski.

U S T A W A

z dnia.....2013 r.

o zmianie ustawy - Kodeks karny

Art. 1

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁾) w art. 101 par. 4 otrzymuje brzmienie:

„Par. 4. Przedawnienie karalności przestępstw określonych w art. 199 par. 2 i 3, art. 200, art. 202 par. 2, par. 4 i par. 4b oraz art. 204 par. 3, jak również przestępstw określonych w art. 197, art. 201, art. 202 par. i art. 203 w przypadku gdy pokrzywdzonym jest małoletni – nie może nastąpić przed upływem 12 lat od ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat.”

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602 oraz z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964 i Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381, Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 611.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy. Wykazanie różnicy pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym. Przedstawienie skutków społecznych, gospodarczych, finansowych i prawnych.

Projekt ustawy ma na celu ochronę praworządności oraz interesów ofiar przestępstw na tle seksualnym poprzez wydłużenie okresu przedawnienia karalności. Istotą propozycji jest wprowadzenie zasady, że przedawnienie karalności takiego przestępstwa wobec osoby małoletniej nie będzie mogło nastąpić przed upływem jej 30 roku życia (tj. 12 lat od momentu ukończenia przez pokrzywdzonego lat 18).

Proponowane zmiany mają na celu ochronę interesów pokrzywdzonych i wiążą się ze specyfiką sytuacji małoletnich pokrzywdzonych. Przestępstwa te często nie są ujawniane ze względu na wiek pokrzywdzonego – jego obawę przed ujawnieniem się, niejednokrotnie spowodowaną agresywnym zachowaniem sprawcy. Zgodnie z obowiązującym dziś prawem przestępstwo takie może ulec przedawnieniu już w sytuacji, gdy pokrzywdzony ukończy 23 lata. W tym wieku wiele osób jest niesamodzielnych i niedojrzałych. Bardzo silna jest obawa przed ujawnieniem faktu, że stały się ofiarami przemocy seksualnej. Niejednokrotnie pokrzywdzony mieszka jeszcze ze sprawcą, jest od niego uzależniony materialnie i psychicznie. Choć wiek 23 lat oznacza pełną zdolność do czynności prawnych, często wiąże się z brakiem dorosłości i samodzielności. W praktyce oznacza to niemożność przeciwstawienia się sprawcy i ochrony własnych, podstawowych praw.

Ustawodawca ma obowiązek zapewnić realną możliwość pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności karnej. W przypadku przestępstw o charakterze seksualnym popełnionych na szkodę małoletniego konieczne jest stworzenie warunków, w których pokrzywdzony jest na tyle dorosły by móc świadomie, samodzielnie, i bez obaw podjąć odpowiednie kroki prawne. Strach pokrzywdzonego nie może stanowić okoliczności wpływającej na uniknięcie odpowiedzialności karnej przez sprawcę.

Zdaniem autorów projektu wiek 30 lat stanowi racjonalną granicę. Niezależnie od tego należy podkreślić, iż właśnie 30 lat jest najdłuższym znanym polskiemu prawu okresem przedawnienia (pomijając czyny, które przedawnieniu nie ulegają). Wprowadzenie proponowanej reguły nie zmieni więc fundamentów polskiego prawa karnego.

Należy też mieć na względzie takie wartości jak autorytet państwa i jego instytucji. Jednym z zadań organów władzy publicznej jest zapewnienie przestrzegania prawa i bezpieczeństwa obywateli. W zakresie prawa karnego naczelną zasadą powinno być wykrywanie i karanie wszystkich przestępstw i sprawców.

W świetle powyższych argumentów oraz konstytucyjnych fundamentów porządku prawnego ważnym jest przystosowanie prawa do rzeczywistości. Obecne prawo sprzyja przestępcom, którzy przemocą fizyczną i psychiczną zapewniają sobie bezkarność. Prawo powinno chronić ofiarę, nie sprawcę. Uchwalenie ustawy przyniesie pozytywne skutki społeczne i prawne, natomiast będzie neutralne dla gospodarki i finansów państwa.

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało bezpośredni wpływ na funkcjonowanie organów wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania. Poszerzy możliwość ich działania, umożliwi pełniejsze realizowanie powierzonych im zadań.

Wpłynie również na ofiary oraz sprawców przedmiotowych przestępstw. Umożliwi pełniejszą ochronę praw tych pierwszych oraz stosowanie prawa wobec tych ostatnich.

2. Wskazanie źródeł finansowania. Wpływ projektu na obciążenie budżetu państwa.

Nie jest to możliwe do ustalenia z uwagi na brak wystarczających danych statystycznych w zakresie liczby nieujawnianych przestępstw o charakterze seksualnym oraz realnego wpływu, jaki wywarłaby proponowana zmiana ustawowa w tym zakresie.

Skutki finansowe dla budżetu państwa, będą uzależnione od liczby spraw i wykonywanych wyroków.

Zdaniem wnioskodawców wdrożenie ustawy w znikomym stopniu wpłynie na wydatki budżetu państwa (resortu wymiaru sprawiedliwości).

3. Przedstawienie założeń projektów aktów wykonawczych.

Projekt nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

4. Zgodność z prawem Unii Europejskiej.

Wnioskodawcy oświadczają, że projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i pozwala pełniej urzeczywistnić jego zasady. W szczególności projekt jest zgodny z następującymi aktami prawnymi:

- 1) decyzją ramową Rady 2004/68/WSiSW z dnia 22 grudnia 2003 r. o zwalczaniu seksualnego wykorzystywania dzieci i pornografii dziecięcej,
- 2) decyzją ramową Rady 2005/222/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie ataków na systemy informatyczne,
- 3) decyzją ramową Rady 2003/568/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym,
- 4) decyzją ramową Rady 2005/214/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym.

5. Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

Autorzy projektu nie przeprowadzili w stosunku do niego konsultacji, o których mowa w art. 34 ust. 3 regulaminu Sejmu. Natomiast Marszałek Sejmu winien przedłożyć projekt do konsultacji m.in. Rzecznikowi Praw Dziecka, Krajowej Radzie Sądownictwa, Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Prokuratorowi Generalnemu oraz stowarzyszeniom sędziów polskich.

Warszawa, 8 października 2013 r.

BAS-WAPEiM-2406/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r., poz. 32 ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie ustawy proponuje się zmianę art. 101 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zmianami; dalej: k.k.). W stosunku do obowiązującej wersji tego przepisu różnice są dwie:

- 1) projektodawcy przewidują, że przedawnienie karalności czynów zabronionych wymienionych w tym przepisie nie może nastąpić przed upływem 12 (dotychczas 5 lat) od ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat,
- 2) następuje rozszerzenie zakresu art. 101§ 4 k.k. poprzez dodanie w wyliczeniu art. 202 § 4b k.k.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

W prawie Unii Europejskiej kwestia przedawnienia karalności przestępstw związanych z niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych i wykorzystywaniem seksualnym dzieci, pornografią dziecięcą oraz nagabywaniem dzieci do celów seksualnych jest przedmiotem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującej decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz. Urz. UE L 335, z 17.12.2011 ze sprostowaniem opubl. w Dz. Urz. UE L 18 z 21.1.2012; dalej jako dyrektywa).

Termin implementacji przepisów tej dyrektywy upłynie 18 grudnia 2013 r. (por. art. 27 dyrektywy)¹. Konieczność dokonania oceny zgodności projektu ustawy z dyrektywą, której termin wdrożenia do prawa krajowego jeszcze nie upłynął, wynika z obowiązku przestrzegania zasady lojalności określonej w art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 dyrektywy, państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do umożliwienia ścigania wszelkich przestępstw, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 2, 3, 5, 6 i 7, oraz wszelkich poważnych przestępstw, o których mowa w art. 5 ust. 6, w związku z którymi wykorzystano pornografię dziecięcą, o której mowa w art. 2 lit. c) ppkt i) oraz ii), przez wystarczający i proporcjonalny do wagi danego przestępstwa okres od momentu osiągnięcia przez pokrzywdzonego pełnoletniości.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Oceniając propozycję wydłużenia okresu, po jakim nastąpi przedawnienie karalności przestępstw wymienionych w art. 101 § 4 k.k. z 5 do 12 lat (od momentu ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat), należy stwierdzić, że nie jest to sprzeczne z art. 15 ust. 2 dyrektywy. Przepis dyrektywy stanowi o „wystarczającym i proporcjonalnym do wagi danego przestępstwa okresie”. Dyrektywa nie precyzuje, o jaki konkretnie okres chodzi.

Proponowane zmiany w k.k. mają na celu ochronę interesów pokrzywdzonych, a zatem realizują cel wskazany w dyrektywie. Wydaje się, że twierdzenie zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy, w którym wskazano, że obowiązujący okres 5 lat od ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat może być w praktyce okresem zbyt krótkim, jest zasadne. Wnioskodawcy wskazują, że w wieku 23 lat *wiele osób jest niesamodzielnych i niedojrzałych. Bardzo silna jest obawa przed ujawnieniem faktu, że stały się ofiarami przemocy seksualnej (...) choć wiek 23 lat oznacza pełną zdolność do czynności prawnych, często wiąże się z brakiem dorosłości i samodzielności. W praktyce oznacza to niemożność przeciwstawienia się sprawcy i ochrony własnych podstawowych praw.* Celem proponowanego wydłużenia okresu przedawnienia jest zapewnienie pokrzywdzonemu małoletniemu czasu wystarczającego dla skutecznego, samodzielnego wszczęcia postępowania po uzyskaniu pełnoletniości. Powstaje pytanie, czy właściwym okresem jest proponowane w projekcie 12 lat (a nie np. 10 lat). Wydaje się, że przedstawiona propozycja nie wychodzi poza to, co jest adekwatne i proporcjonalne, a tym samym wymogi wynikające z art. 15 ust. 2 dyrektywy są spełnione.

W tym zakresie zatem projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i realizuje założenia art. 15 ust. 2 dyrektywy.

¹ Wdrożenie dyrektywy nastąpiło ustawą z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego, Dz. U. z 2013 r. poz. 849. Artykuł 101 § 4 k.k. nie był przedmiotem zmian w tej ustawie.

3.2. Projektodawcy proponują również rozszerzenie zakresu art. 101 § 4 k.k., poprzez dodanie art. 202 § 4b k.k.

Należy nadmienić, że art. 202 § 4b k.k. przewiduje karalność produkowania, rozpowszechniania, prezentowania, przechowywania lub posiadania treści pornograficznych przedstawiających wytworzony albo przetworzony wizerunek małoletniego uczestniczącego w czynności seksualnej. Nie można zatem ocenić zgodności tej propozycji z dyrektywą. W dyrektywie przestępstwa związane z pornografią dziecięcą wymienione są w art. 5. W szczególności art. 5 ust. 6 dyrektywy dotyczy produkcji pornografii dziecięcej. Przepis ten wymieniony jest w art. 15 ust. 2 dyrektywy, który stanowi o przedawnieniu tych czynów. Dodanie zatem art. 202 § 4b w katalogu czynów wymienionych w art. 101 § 4 k.k., jest zgodne z dyrektywą.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 8 października 2013 r.

BAS-WAPEiM-2407/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

W projekcie ustawy proponuje się zmianę art. 101 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zmianami; dalej: k.k.). W stosunku do obowiązującej wersji tego przepisu różnice są dwie:

- 1) projektodawcy przewidują, że przedawnienie karalności czynów zabronionych wymienionych w tym przepisie nie może nastąpić przed upływem 12 (dotychczas 5 lat) od ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat,
- 2) następuje rozszerzenie zakresu art. 101§ 4 k.k. poprzez dodanie w wyliczeniu art. 202 § 4b k.k.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, w zakresie dotyczącym wydłużenia w art. 101 § 4 k.k. okresu przedawnienia z 5 do 12 lat od chwili ukończenia 18 lat przez pokrzywdzonego, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i realizuje dyspozycję art. 15 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującej decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz. Urz. UE L 335, z 17.12.2011 ze sprostowaniem opubl. w Dz. Urz. UE L 18 z 21.1.2012).

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny może zostać uznany za projekt ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

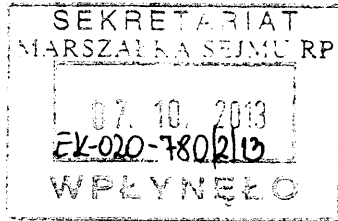
Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 4 października 2013 r.

Małgorzata SEKUŁA-SZMAJDZIŃSKA

Poseł na Sejm RP

Pani
Ewa KOPACZ
Marszałek Sejmu RP

Szanowna Pani Marszałek,

Jako przedstawicielka wnioskodawców projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny (złożony w dniu 25 września br.) na podstawie art. 36 ust. 4 Regulaminu Sejmu RP składam autopoprawkę - nowe brzmienie Art. 1 projektu:

„Art. 1

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁾) w art. 101 par. 4 otrzymuje brzmienie:

„Par. 4. Przedawnienie karalności przestępstw określonych w art. 199 par. 2 i 3, art. 200, art. 202 par. 2, par. 4 i par. 4b oraz art. 204 par. 3, jak również przestępstw określonych w art. 197, art. 201, art. 202 par. 3 i art. 203 w przypadku gdy pokrzywdzonym jest małoletni – nie może nastąpić przed upływem 12 lat od ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat.”

Z poważaniem

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602 oraz z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964 i Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381, Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 611.

Uzasadnienie:

1. Cel i potrzeba wniesienia autopoprawki. Rzeczywisty stan w regulowanej dziedzinie. Wykazanie różnicy między dotychczasowym stanem a projektowanym stanem prawnym.

Potrzeba wniesienia autopoprawki wynika wyłącznie z oczywistego błędu pisarskiego polegającego na:

- 1/ wpisaniu po wyrazach „art. 202 par. 2,” wyrazu „par.” przed wyrazami „4” oraz „ i 4b”, co jest niezgodne z zasadami legislacji;
- 2/ pominięciu w projekcie ustawy po wyrazach „ art. 202 par.” wyrazu „3”. Autopoprawka jest uzasadniona także dlatego, że projekt ustawy nie przewiduje jakiegokolwiek zmiany tej części obowiązującego art. 101 par. 4 Kodeksu karnego, która brzmi: „art. 202 par. 3”.

2. Przedstawienie przewidywanych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych i prawnych.

Autopoprawka będzie miała tylko skutek prawny w postaci prawidłowego zapisu brzmienia art. 1 w projekcie ustawy.

3. Wskazanie źródeł finansowania autopoprawki, jeśli pociągnie za sobą obciążenia dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Autopoprawka nie pociągnie za sobą żadnych obciążeń dla kogokolwiek.

4. Przedstawienie założeń do wydania aktów wykonawczych.

Autopoprawka nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Autopoprawka dotyczy obowiązującego prawa i jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

6. Wyniki przeprowadzonych wobec autopoprawki konsultacji.

Względem autopoprawki nie przeprowadzono konsultacji. Dotyczy ona obowiązującego prawa i wynika z błędu pisarskiego.

Warszawa, 17 października 2013 r.

BAS-WAPEiM-2564/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska) w wersji uwzględniającej autopoprawkę z dnia 4 października 2013 r.

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie ustawy proponuje się zmianę art. 101 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zmianami; dalej: k.k.). W stosunku do obowiązującej wersji tego przepisu różnice są dwie:

- 1) projektodawcy przewidują, że przedawnienie karalności czynów zabronionych wymienionych w tym przepisie nie może nastąpić przed upływem 12 lat (dotychczas 5 lat) od ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat,
- 2) następuje rozszerzenie zakresu art. 101 § 4 k.k. poprzez dodanie w wyliczeniu art. 202 § 4b k.k.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

W prawie Unii Europejskiej kwestia przedawnienia karalności przestępstw związanych z niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych i wykorzystywaniem seksualnym dzieci, pornografią dziecięcą oraz nagabywaniem dzieci do celów seksualnych jest przedmiotem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującej decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz. Urz. UE L 335, z 17.12.2011 ze sprostowaniem opubl. w Dz. Urz. UE L 18 z 21.1.2012; dalej jako dyrektywa).

Termin implementacji przepisów tej dyrektywy upłynie 18 grudnia 2013 r. (por. art. 27 dyrektywy)¹. Konieczność dokonania oceny zgodności projektu ustawy z dyrektywą, której termin wdrożenia do prawa krajowego jeszcze nie upłynął, wynika z obowiązku przestrzegania zasady lojalności określonej w art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 dyrektywy, państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do umożliwienia ścigania wszelkich przestępstw, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 2, 3, 5, 6 i 7, oraz wszelkich poważnych przestępstw, o których mowa w art. 5 ust. 6, w związku z którymi wykorzystano pornografię dziecięcą, o której mowa w art. 2 lit. c ppkt i oraz ii, przez wystarczający i proporcjonalny do wagi danego przestępstwa okres od momentu osiągnięcia przez pokrzywdzonego pełnoletniości.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Oceniając propozycję wydłużenia okresu, po jakim nastąpi przedawnienie karalności przestępstw wymienionych w art. 101 § 4 k.k. z 5 do 12 lat (od momentu ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat), należy stwierdzić, że nie jest to sprzeczne z art. 15 ust. 2 dyrektywy. Przepis dyrektywy stanowi o „wystarczającym i proporcjonalnym do wagi danego przestępstwa okresie”. Dyrektywa nie precyzuje, o jaki konkretnie okres chodzi.

Proponowane zmiany w k.k. mają na celu ochronę interesów pokrzywdzonych, a zatem realizują cel wskazany w dyrektywie. Wydaje się, że twierdzenie zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy, w którym wskazano, że obowiązujący okres 5 lat od ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat może być w praktyce okresem zbyt krótkim, jest zasadne. Wnioskodawcy wskazują, że w wieku 23 lat *wiele osób jest niesamodzielnych i niedojrzałych. Bardzo silna jest obawa przed ujawnieniem faktu, że stały się ofiarami przemocy seksualnej (...) choć wiek 23 lat oznacza pełną zdolność do czynności prawnych, często wiąże się z brakiem dorosłości i samodzielności. W praktyce oznacza to niemożność przeciwstawienia się sprawcy i ochrony własnych podstawowych praw.* Celem proponowanego wydłużenia okresu przedawnienia jest zapewnienie pokrzywdzonemu małoletniemu czasu wystarczającego dla skutecznego, samodzielnego wszczęcia postępowania po uzyskaniu pełnoletniości. Wydaje się, że przedstawiona propozycja nie wychodzi poza to, co jest adekwatne i proporcjonalne, a tym samym wymogi wynikające z art. 15 ust. 2 dyrektywy są spełnione.

W tym zakresie zatem projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i realizuje założenia art. 15 ust. 2 dyrektywy.

¹ Wdrożenie dyrektywy nastąpiło ustawą z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego, Dz. U. z 2013 r. poz. 849. Artykuł 101 § 4 k.k. nie był przedmiotem zmian w tej ustawie.

3.2. Projektodawcy proponują również rozszerzenie zakresu art. 101 § 4 k.k., poprzez dodanie art. 202 § 4b k.k.

Należy nadmienić, że art. 202 § 4b k.k. przewiduje karalność produkowania, rozpowszechniania, prezentowania, przechowywania lub posiadania treści pornograficznych przedstawiających wytworzony albo przetworzony wizerunek małoletniego uczestniczącego w czynności seksualnej. W dyrektywie przestępstwa związane z pornografią dziecięcą wymienione są w art. 5. W szczególności art. 5 ust. 6 dyrektywy dotyczy produkcji pornografii dziecięcej. Przepis ten wymieniony jest w art. 15 ust. 2 dyrektywy, który stanowi o przedawnieniu tych czynów. Dodanie zatem art. 202 § 4b w katalogu czynów wymienionych w art. 101 § 4 k.k., jest zgodne z dyrektywą.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, w wersji uwzględniającej autopoprawkę z dnia 4 października 2013 r., jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 17 października 2013 r.

BAS-WAPEiM-2565/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska), w wersji uwzględniającej autopoprawkę z 4 października 2013 r., jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

W projekcie ustawy proponuje się zmianę art. 101 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zmianami; dalej: k.k.). W stosunku do obowiązującej wersji tego przepisu różnice są dwie:

- 1) projektodawcy przewidują, że przedawnienie karalności czynów zabronionych wymienionych w tym przepisie nie może nastąpić przed upływem 12 lat (dotychczas 5 lat) od ukończenia przez pokrzywdzonego 18 lat,
- 2) następuje rozszerzenie zakresu art. 101 § 4 k.k. poprzez dodanie w wyliczeniu art. 202 § 4b k.k.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, w zakresie dotyczącym wydłużenia w art. 101 § 4 k.k. okresu przedawnienia z 5 do 12 lat od chwili ukończenia 18 lat przez pokrzywdzonego, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i realizuje dyspozycję art. 15 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującej decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz. Urz. UE L 335, z 17.12.2011 ze sprostowaniem opubl. w Dz. Urz. UE L 18 z 21.1.2012).

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, w wersji uwzględniającej autopoprawkę z 4 października 2013 r., może zostać uznany za projekt ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla